

SZCZYT CYFROWY IGF POLSKA 2024

Raport końcowy

Warszawa, grudzień 2024

Spis treści

Organizacja Szczytu	3
Rada Programowa	5
Członkowie Rady Programowej IGF Polska 2024	5
Zakres tematyczny	6
Nabór na organizację sesji w ramach Szczytu Cyfrowego IGF Polska 2024	7
Program wydarzenia	8
Przebieg Szczytu.....	9
Sprawozdania z sesji.....	12
Cyfrowe priorytety polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r.	12
Równe ramy konkurencji z perspektywy UE: Raport Draghiego, nowa Komisja Europejska, priorytety polskiej Prezydencji w UE.....	16
Cyberbezpieczeństwo i ochrona infrastruktury krytycznej w warunkach wojny hybrydowej	17
Zaufane Podmioty Sygnalizujące: Nowe narzędzie w zwalczaniu nielegalnych treści online w Polsce	19
Czy polska młodzież jest gotowa na wyzwania ery cyfrowej? O kompetencjach przyszłości na podstawie wyników IT Fitness Test.....	22
Sztuczna inteligencja - jak zmieniła, jak zmienia i jak będzie zmieniać polskie miasta?	24
Zagrożenia i szanse dla mediów w dobie sztucznej inteligencji - jak AI wpływa na pozycję twórców i mediów oraz jak zbudować nowy ekosystem	26
Strategia i koordynacja zwalczania dezinformacji w Polsce. Gdzie jesteśmy obecnie i do czego powinniśmy dążyć?.....	29
Wydarzenie towarzyszące.....	31
Warsztaty „Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe Wyzwania”	31
Nagrania z konferencji.....	33
Kontakt	33

Organizacja Szczytu

Szczyt Cyfrowy Internet Governance Forum Polska 2024 - IGF Polska 2024

Szczyt Cyfrowy Internet Governance Forum Polska 2024 (IGF Polska 2024) był kolejną edycją krajowego Forum Zarządzania Internetem (Internet Governance Forum - IGF), które jest częścią międzynarodowej inicjatywy ONZ. IGF to globalna platforma służąca do promowania otwartego, wielostronnego podejścia do zarządzania internetem. To wydarzenie gromadzi przedstawicieli rządów, sektora prywatnego, organizacji pozarządowych, środowisk naukowych oraz innych grup zaangażowanych w kwestie związane z rozwojem, bezpieczeństwem i etyką w cyberprzestrzeni, umożliwiając wymianę doświadczeń i pomysłów na temat wyzwań, które stoją przed globalną społecznością internetową.

IGF na poziomie globalnym pełni rolę ważnej platformy wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie zarządzania internetem. Uczestnicy dyskusji identyfikują globalne wyzwania związane z cyfrowym światem i poszukują wspólnych rozwiązań, które odpowiadają na te problemy. Na poziomie krajowym IGF pełni funkcję forum, które angażuje różnorodne grupy interesariuszy, od administracji, przez organizacje pozarządowe, po ekspertów technicznych. Taki model współpracy sprzyja tworzeniu polityk, które uwzględniają lokalne potrzeby i specyfikę danego kraju. W Polsce IGF odgrywa istotną rolę w promowaniu dialogu na temat regulacji dostępu do internetu, ochrony prywatności w sieci oraz wspierania innowacji technologicznych.

W 2024 roku, IGF Polska odbył się w szczególnym kontekście cyfrowych priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r. Konferencja stała się platformą do omówienia kluczowych zagadnień związanych z cyfrową przyszłością Europy, kładąc nacisk na współpracę międzynarodową, innowacje oraz polityki cyfrowe

w kontekście wyzwań globalnych. Współorganizatorami wydarzenia byli Ministerstwo Cyfryzacji oraz Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy (NASK), a w program konferencji zaangażowane były wszystkie grupy interesariuszy, zgodnie z zaleceniami ONZ. Dzięki szerokiemu udziałowi różnych środowisk, IGF Polska 2024 stanowił istotny krok w kierunku kształtowania bardziej zrównoważonej, otwartej i demokratycznej przyszłości internetu, z uwzględnieniem specyfiki polskich i europejskich potrzeb cyfrowych.

Rada Programowa

Rada Programowa IGF Polska ustala zakres tematyczny konferencji, monitoruje proces naboru oraz dokonuje oceny zgłoszeń i kwalifikuje sesje do zorganizowania podczas wydarzenia.

Pracami Rady kieruje **Rafał Kownacki**, przewodniczący Rady Programowej IGF Polska i dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Cyfryzacji.

Członkowie Rady Programowej IGF Polska 2024

- **Hubert Cichocki**, prezes, Centrum Łukasiewicz
- **Michał Doligalski**, dyrektor, Departament Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- **Dorota Głowacka**, specjalistka ds. rzecznictwa i litygacji, Fundacja Panoptykon
- **Krzysztof Izdebski**, główny specjalista ds. rzecznictwa i rozwoju, Fundacja im. Stefana Batorego; członek OECD Innovative Citizen Participation Network
- **Jowita Michalska**, założycielka i CEO, Digital University
- **Marta Mikliszańska**, Director Group Public Affairs & ESG, Allegro
- **Aleksandra Musielak**, dyrektorka, Departament Rynku Cyfrowego, Konfederacja Lewiatan
- **Radosław Nielek**, dyrektor, NASK-PIB
- **Michał Nowakowski**, Sekcja Aktualne Wyzwania Sztucznej Inteligencji, Polskie Towarzystwo Informatyczne
- **prof. Aleksandra Przegalińska-Skierkowska**, Katedra Zarządzania w Społeczeństwie Sieciowym, Akademia Leona Koźmińskiego
- **Marianna Sidoroff**, dyrektorka, Departament Gospodarki Cyfrowej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
- **Bianka Siwińska**, prezeska, Fundacja Edukacyjna Perspektywy

Zakres tematyczny

W ramach tegorocznego IGF Polska odbyła się sesja otwierająca oraz pięć sesji eksperckich wyłonionych w otwartym naborze. Panele tematyczne nawiązywały do priorytetów cyfrowych polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 roku.

Wśród kluczowych zagadnień znalazły się:

- cyberbezpieczeństwo,
- sztuczna inteligencja i inne technologie cyfrowe,
- dyplomacja cyfrowa i zarządzanie internetem,
- umiejętności cyfrowe,
- cyfrowa gospodarka.

W ramach prezydencji, Polska będzie budować synergie, czyli poszukiwać zbieżności pomiędzy różnymi obszarami cyfrowymi i likwidować zjawisko silosowości w polityce cyfrowej. Dotyczy to zwłaszcza obszaru cyberbezpieczeństwa. Polska prezydencja będzie dążyła do dalszego wzmacniania odporności UE poprzez rozwijanie kompleksowego i horyzontalnego podejścia do cyberbezpieczeństwa.

Polska prezydencja będzie także współtworzyć warunki dla rozwoju sztucznej inteligencji. Z jednej strony będą one ukierunkowane na rozwój innowacyjnych zastosowań AI, z drugiej zaś - na zapewnienie, że są one bezpieczne.

Kluczowe są także zewnętrzne relacje cyfrowe, które należy pielęgnować oraz rozwijać nowe partnerstwa cyfrowe z państwami spoza UE dzielącymi te same wartości i podejście do rozwoju sektora cyfrowego.

fot.: Ministerstwo Cyfryzacji

Nabór na organizację sesji w ramach Szczytu Cyfrowego IGF Polska 2024

Wzorem poprzednich lat, organizatorzy konferencji ogłosili nabór na organizację sesji tematycznych, w ramach którego wpłynęło 61 zgłoszeń. Nabór miał charakter całkowicie otwarty i każdy mógł złożyć własną propozycję. W ramach akcji promocyjnej w mediach społecznościowych, Ministerstwo Cyfryzacji zachęcało do nadsyłania propozycji organizacje pozarządowe, środowisko naukowe, organizacje techniczne, administrację publiczną oraz sektor prywatny.

Ze względu na ograniczenia logistyczne, podczas wydarzenia mogła odbyć się ograniczona liczba sesji merytorycznych, w ramach następujących zakresów tematycznych:

- cyberbezpieczeństwo,
- sztuczna inteligencja i inne technologie cyfrowe,
- dyplomacja cyfrowa i zarządzanie internetem,
- umiejętności cyfrowe,
- cyfrowa gospodarka.

Spośród nadesłanych zgłoszeń Rada Programowa zakwalifikowała także jedną sesję dodatkową, prezentującą wykorzystanie nowych technologii przez samorządy lokalne.

Po ogłoszeniu wyników naboru, na przełomie października i listopada Rada Programowa zdecydowała, w trybie obiegowym, o wydłużeniu konferencji i zwiększyła liczbę sesji merytorycznych o jedną. Tym samym zakwalifikowała kolejną sesję do zorganizowania podczas konferencji.

Program wydarzenia

SZCZYT CYFROWY IGF POLSKA 2024 Warszawa, 28 listopada 2024 The Tides ul. Wioślarska 8 00-411 Warszawa PROGRAM		AKTYWNOŚCI Z UDZIAŁEM MŁODZIEŻY
od 8.15	REJESTRACJA UCZESTNIKÓW	
9.00 - 9.30	WYSTĄPIENIA OTWIERAJĄCE streaming na YT	
9.30 - 10.30	SESJA OTWIERAJĄCA Cyfrowe priorytety polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r. (Ministerstwo Cyfryzacji) streaming na YT	
10.30-10.45	PRZERWA	
10.45-11.30	Równe ramy konkurencji z perspektywy UE: Raport Dragiego, nowa Komisja Europejska, priorytety polskiej Prezydencji w UE. (Izba Gospodarki Elektronicznej) streaming na YT	10:45 - 12:20 Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe wyzwania (NASK-PIB, Biuro Rzecznika Praw Dziecka) /wydarzenie zamknięte tylko na zaproszenia; sala boczna/
11.30-11.35	PRZERWA	
11.35-12.20	Cyberbezpieczeństwo i ochrona infrastruktury krytycznej w warunkach wojny hybrydowej. (Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie - Centrum Innowacji i Transferu Technologii) streaming na YT	
12.20-13.20	PRZERWA OBIADOWA	
13.20-14.05	Zaufane Podmioty Sygnalizujące: Nowe narzędzie w zwalczaniu nielegalnych treści online w Polsce (NASK - PIB) streaming na YT	
14.05-14.10	PRZERWA	
14.10-14.55	Czy polska młodzież jest gotowa na wyzwania ery cyfrowej? O kompetencjach przyszłości na podstawie wyników IT Fitness Test. (Związek Cyfrowa Polska) streaming na YT	
14.55-15.00	PRZERWA	
15.00-15.45	Sztuczna inteligencja – jak zmieniła, jak zmienia i jak będzie zmieniać polskie miasta? (Urząd Miasta Kielce) streaming na YT	
15.45-15.50	PRZERWA	
15.50-16.35	Zagrożenia i szanse dla mediów w dobie sztucznej inteligencji – Jak AI wpływa na pozycję twórców i mediów oraz jak zbudować nowy ekosystem. (Związek Pracodawców Prywatnych Mediów - Lewiatan) streaming na YT	
16.35-16.40	PRZERWA	
16.40-17.25	Strategia i koordynacja zwalczania dezinformacji w Polsce. Gdzie jesteśmy obecnie i do czego powinniśmy dążyć? (Stowarzyszenie Demagog) streaming na YT	
17.25-18.30	KOKTAJL NA ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI	

Przebieg Szczytu

Szczyt Cyfrowy IGF Polska 2024 odbył się **28 listopada 2024 r.** w przestrzeni konferencyjnej The Tides w **Warszawie**.

Konferencję rozpoczęła sesja wystąpień otwierających, które wygłosili:

- **Krzysztof Gawkowski**, wicepremier, minister cyfryzacji, pełnomocnik Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa
- **Jowita Michalska**, członkini Rady Programowej IGF Polska 2024, założycielka i CEO, Digital University
- **Krzysztof Silicki**, dyrektor ds. strategicznego rozwoju Cyberbezpieczeństwa w NASK, członek Rady Zarządzającej Europejskiej Agencji ds. Cyberbezpieczeństwa ENISA
- **Małgorzata Kilian-Grzegorzczuk**, prezeska, Stowarzyszenie Demagog

fot.: Ministerstwo Cyfryzacji

Kierując swoje słowa do ponad 400 uczestników, którzy zarejestrowali się na konferencję, wicepremier **Krzysztof Gawkowski** w wystąpieniu otwierającym powiedział między innymi:

„To wydarzenie udowadnia, że tylko wspólnym wysiłkiem - administracji, biznesu, nauki, organizacji technicznych i społeczeństwa obywatelskiego - możemy tworzyć internet przyszłości: bezpieczny, otwarty i innowacyjny. Współpraca ta pozwala nam wyznaczać nowe standardy i odpowiadać na wyzwania cyfrowego świata w sposób odpowiedzialny i zrównoważony.”

Podkreślił też, że Szczyt Cyfrowy IGF Polska jest wydarzeniem otwartym i adresowanym do wszystkich oraz nawiązał do wielkiej wagi zrównoważonego rozwoju internetu i całej przestrzeni cyfrowej.

Bezpośrednio po wystąpieniach otwierających odbyła się debata poświęcona cyfrowym priorytetom polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r. Szczegółowy opis dyskusji znajduje się w dalszej części raportu.

Po zakończeniu debaty odbyło się siedem sesji merytorycznych pochodzących z otwartego naboru. Streszczenia sesji zamieszczono poniżej, stosując chronologię wynikającą z programu konferencji.

Równolegle do sesji tematycznych, w pierwszej części dnia trwały warsztaty pod nazwą „Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe Wyzwania”. Organizatorem warsztatów był NASK - Państwowy Instytut Badawczy oraz Biuro Rzecznika Praw Dziecka.

Szczyt Cyfrowy IGF Polska 2024 w całości odbył się w języku polskim. Dla potrzeb streamingu, tłumaczenie symultaniczne na język angielski zapewniono jedynie dla sesji wystąpień otwierających oraz debaty poświęconej cyfrowym priorytetom polskiej prezydencji.

Jak co roku, konferencja miała wielostronną i otwartą formułę. Podczas sesji, przy aktywnym udziale publiczności, uczestnicy paneli dyskutowali o nowych propozycjach i rozwiązaniach w zakresie odpowiedzialnej polityki dotyczącej rozwoju internetu, nowych technologii oraz całej przestrzeni cyfrowej.

Przez cały czas trwania konferencji funkcjonowała strefa wystawiennicza, w ramach której swoje stoiska prezentowało Ministerstwo Cyfryzacji i Instytut Łączności (wspólne stoisko internet.gov.pl) oraz NASK - Państwowy Instytut Badawczy.

Wśród 426 zarejestrowanych uczestników konferencji znaleźli się przedstawiciele administracji publicznej, zarówno centralnej jak i lokalnej, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i technicznych, środowisko akademickie oraz młodzież.

Wszystkie sesje Szczytu były transmitowane na żywo na kanale Ministerstwa Cyfryzacji w serwisie YouTube. Linki do nagrań z konferencji zostały podane na końcu niniejszego raportu.

fot.: Ministerstwo Cyfryzacji

Sprawozdania z sesji

Cyfrowe priorytety polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r.

fot.: Ministerstwo Cyfryzacji

Po sesji wystąpień otwierających odbyła się debata „Cyfrowe priorytety polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 r.”, zorganizowana przez Ministerstwo Cyfryzacji i moderowana przez **Rafała Kownackiego**, dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Cyfryzacji oraz przewodniczącego Rady Programowej IGF Polska 2024.

W panelu uczestniczyli:

- **Rafał Rosiński**, podsekretarz stanu, Ministerstwo Cyfryzacji
- **Jolanta Jaworska**, dyrektorka ds. publicznych i regulacyjnych IBM Polska & Kraje Bałtyckie & Ukraina; prezeska ZPTC (Związek Pracodawców Technologii Cyfrowych) Lewiatan
- **Izabela Albrycht**, dyrektorka, Centrum Cyberbezpieczeństwa, AGH
- **Bianka Siwińska**, prezeska, Fundacja Edukacyjna Perspektywy
- **Krzysztof Silicki**, dyrektor ds. strategicznego rozwoju cyberbezpieczeństwa, NASK, członek Rady Zarządzającej Europejskiej Agencji ds. Cyberbezpieczeństwa ENISA
- **Małgorzata Krajewska**, przewodnicząca Rady Telekomunikacji i Cyfryzacji Konfederacji Lewiatan, dyrektorka Polityk Publicznych i Spraw Europejskich, Orange Polska

W ramach sesji poświęconej cyfrowym priorytetom polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 roku, prelegenci omówili kluczowe zagadnienia cyfrowe, które będą w centrum uwagi Polski w kontekście strategii Unii Europejskiej. Dyskusja obejmowała takie tematy jak cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja, dyplomacja cyfrowa, zarządzanie internetem, edukacja cyfrowa oraz rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej.

Głównym priorytetem polskiej prezydencji jest cyberbezpieczeństwo, szczególnie w kontekście rosnącej liczby cyberataków na poziomie państwowym i indywidualnym. Wspólnym celem UE będzie stworzenie i rozwijanie strategii cyberbezpieczeństwa, która umożliwi szybsze reagowanie na zagrożenia i poprawi współpracę między państwami członkowskimi. Jednym z kluczowych działań, które Polska będzie promować, jest stworzenie europejskiego funduszu cyberbezpieczeństwa, który będzie finansować działania prewencyjne i naprawcze w przypadkach cyberataków.

Zidentyfikowanie sektorów szczególnie narażonych na cyberzagrożenia, takich jak sektor naukowo-badawczy czy edukacyjny, powinno być jednym z kluczowych zadań. Statystyki wskazują na częste ataki na te sektory, które muszą zostać wzmocnione pod względem cyberodporności. Ponadto, Polska będzie dążyć do wzmocnienia ochrony danych i zwiększenia świadomości społeczeństw na temat zagrożeń związanych z cyberprzestrzenią.

Drugim ważnym obszarem, na którym Polska skoncentruje swoje wysiłki, jest rozwój sztucznej inteligencji oraz innych nowych technologii cyfrowych. Polska prezydencja będzie starała się promować etyczne wykorzystywanie AI, z poszanowaniem praw człowieka, oraz wspierać innowacje w zakresie nowych technologii, które mają potencjał przyczynienia się do wzrostu gospodarczego Unii. Istotnym celem będzie także wprowadzenie edukacji cyfrowej, szczególnie w obszarze sztucznej inteligencji, aby umożliwić młodym ludziom rozwój kompetencji w tym obszarze.

Z perspektywy długoterminowej, prelegenci zauważyli, że technologia kwantowa również zyska na znaczeniu, a wprowadzenie jej do edukacji – od poziomu szkół podstawowych – jest konieczne, aby młodsze pokolenia mogły rozwijać umiejętności niezbędne do pracy w tym obszarze.

W obliczu globalnych wyzwań związanych z regulowaniem przestrzeni cyfrowej, Polska zamierza promować zasady wolności, otwartości i neutralności sieci na poziomie międzynarodowym. Ważnym celem będzie wzmocnienie roli UE jako lidera w zarządzaniu internetem, zwłaszcza w organizacjach takich jak ONZ czy ICANN.

Polska prezydencja będzie również wspierać podejście wielopodmiotowe (*multistakeholder*), które angażuje wszystkich interesariuszy w procesy regulacyjne i zarządzające internetem.

W kontekście zwiększającego się ryzyka cyberzagrożeń, prelegenci podkreślili konieczność wzmocnienia współpracy między państwami członkowskimi UE w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej. Wspomniano o Blueprint z 2017 roku, który rekomenduje stworzenie systemu współpracy na poziomie UE, zdolnego do reagowania na incydenty dużej skali i sytuacje kryzysowe. W obliczu wyzwań związanych z wojną w Ukrainie, konieczne staje się stworzenie mechanizmów współdziałania w przypadku kryzysów, które mogą dotknąć UE w przyszłości. Kluczowym jest usunięcie silosowości i budowanie synergii w obszarze ochrony infrastruktury.

Kolejnym ważnym tematem była przyszłość rynku telekomunikacyjnego. Wspomniano o krytyczności infrastruktury telekomunikacyjnej dla rozwoju e-gospodarki, edukacji i innych usług cyfrowych. Problemem jest brak odpowiednich inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną, spowodowany m.in. niskimi cenami usług, które zostały zliberalizowane w UE.

W dyskusji wskazano na konieczność stworzenia funduszu odporności infrastruktury telekomunikacyjnej, aby zapewnić jej ciągłość, także w kontekście zagrożeń takich jak ataki hybrydowe na infrastrukturę lądową.

W kontekście regulacji telekomunikacyjnych, zwrócono uwagę na konieczność zapewnienia mądrej i elastycznej polityki, która będzie wspierać rozwój infrastruktury bez tworzenia nowych barier.

Przykładem dobrego podejścia jest propozycja powołania grupy roboczej ds. bezpieczeństwa infrastruktury telekomunikacyjnej, która zajmowałaby się zarówno infrastrukturą lądową, jak i podmorską.

Prelegenci poruszyli również temat regulacji cyfrowych w UE, zwracając uwagę na wyzwania związane z ich implementacją. Przede wszystkim, zauważono, że różnorodność podejść w poszczególnych państwach członkowskich może prowadzić do silosowości, co stanowi barierę dla rozwoju technologii.

W szczególności, potrzebna jest jednolita implementacja przepisów, aby przedsiębiorcy mogli działać w przewidywalnym otoczeniu prawnym.

Mario Draghi w swoim raporcie wskazał na konieczność uproszczenia regulacji, szczególnie tych dotyczących małych firm i startupów, które borykają się z nadmiarem przepisów.

Z kolei prelegenci sugerowali, że Polska powinna działać na rzecz zharmonizowania przepisów w UE i współpracy, aby Unia stała się liderem w zakresie cyfryzacji i innowacji.

Odniesiono się również do raportu Sauli Niinistö, przygotowanego na zlecenie Przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen oraz Wysokiego Przedstawiciela UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josepa Borrelli. Raport wskazuje na potrzebę przyjęcia nowych standardów gotowości cywilnej i wojskowej Europy, w tym w obszarze infrastruktury krytycznej. Zawiera również zalecenia dotyczące wzmocnienia odporności infrastruktury na ataki, w tym na infrastrukturę telekomunikacyjną. Zgodnie z raportem, rozwój cyfrowy oraz cyberbezpieczeństwo muszą być traktowane jako integralna część strategii bezpieczeństwa narodowego i europejskiego, co stanowi kluczowy element w kontekście współczesnych zagrożeń.

W dyskusji na temat cyfrowych priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej podkreślono znaczenie współpracy międzynarodowej, zwłaszcza w obszarze cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji, edukacji cyfrowej oraz ochrony infrastruktury krytycznej. Ponadto, w obliczu rosnącego wpływu nowych technologii, takich jak AI i technologie kwantowe, konieczne jest rozwijanie odpowiednich programów edukacyjnych, które przygotowują młodsze pokolenia do wyzwań cyfrowej przyszłości.

fot.: Ministerstwo Cyfryzacji

Równe ramy konkurencji z perspektywy UE: Raport Draghiego, nowa Komisja Europejska, priorytety polskiej Prezydencji w UE

Organizator

Izba Gospodarki Elektronicznej

Moderator

- **adw. Bartosz Skowroński**, koordynator ds. ochrony konkurencji, Izba Gospodarki Elektronicznej

Prelegenci

- **Patrycja Sass-Staniszevska**, prezes, Izba Gospodarki Elektronicznej
- **r. pr. Witold Chomiczewski**, pełnomocnik ds. legislacji, Izba Gospodarki Elektronicznej
- **Kamil Mirowski**, Senior Public Affairs Manager, Zalando
- **Marta Mikliszańska**, Dyrektorka do Spraw Publicznych i ESG, Allegro

Przedmiotem dyskusji było poznanie stanowisk uczestników panelu dyskusyjnego dotyczących unijnej perspektywy dla wyrównywania szans konkurencyjnych polskich przedsiębiorców z przedsiębiorcami spoza Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę w szczególności plany nowej Komisji Europejskiej, wnioski płynące z Raportu Draghiego.

Uczestnicy panelu dążyli do ustalenia jakie powinny być priorytety polskiej prezydencji w Unii Europejskiej w zakresie wyrównywania ram prawnych i konkurencyjnych dla polskich (unijnych) przedsiębiorców w konkurencji z e-przedsiębiorcami spoza Unii Europejskiej.

Jednocześnie celem dyskusji było ustalenie jakie działania powinna podejmować polska administracja publiczna we współpracy z instytucjami Unii Europejskiej, w celu wzmocnienia konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

W ramach dyskusji uczestnicy sformułowali następujące postulaty dla polskiej prezydencji w Radzie UE dotyczące sektora cyfrowego:

1. zadbanie by unijne regulacje prawne obowiązywały również e-przedsiębiorców działających spoza Unii Europejskiej i zawierały mechanizmy, które nie pozwalają pozaunijnym e-przedsiębiorcom na uzyskiwanie nieuzasadnionej przewagi konkurencyjnej;
2. wprowadzenie mechanizmów, które pozwalają na efektywne egzekwowanie unijnych przepisów od pozaunijnych e-przedsiębiorców (chodzi zarówno o praktyczną możliwość przeprowadzenia postępowania, jak i wyegzekwowanie ostatecznej decyzji);

3. oparcie nowej kadencji unijnych instytucji i organów na aktywnym wykorzystywaniu nowoczesnego instrumentarium prawnego, takiego jak m.in. DSA, DMA, GPSR, i ewentualne korygowanie nieefektywności tego systemu;
4. dokonanie przeglądu regulacji prawnych dotyczących e-handlu w celu usunięcia niespójności oraz barier administracyjnych i tzw. regulatory overlaps;
5. wprowadzenie mechanizmów kontroli, które będą dostosowane do aktualnego modelu biznesowego, tj. „direct to consumer”.
6. stałe i dokładne monitorowanie dostępności pomocy publicznej w państwach pozaunijnych, z których e-przedsiębiorcy oferują swoje towary lub usługi na rynek unijny.
7. zniesienie progu celnego de minimis (150 euro), który przy modelu direct to consumer pozwala na nieuzasadnione budowanie przewagi konkurencyjnej przez pozaunijnych przedsiębiorców sprzedających towary detalicznie do konsumentów w UE.
8. ograniczenie liczby nowych regulacji prawnych, a w przypadku konieczności ich wprowadzenia - poprzedzenie tego działania szczegółowymi analizami ryzyka;

Cyberbezpieczeństwo i ochrona infrastruktury krytycznej w warunkach wojny hybrydowej

Celem sesji była prezentacja najnowszych wyników badań oraz analiz w zakresie problematyki cyberbezpieczeństwa i ochrony infrastruktury krytycznej.

Sesja poświęcona była debacie nt. zagrożeń wobec cyberbezpieczeństwa RP w kontekście ochrony infrastruktury krytycznej w warunkach wzrastających cyberzagrożeń, a także zidentyfikowanych ataków hybrydowych na instytucje i przedsiębiorstwa w Polsce.

Organizator

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie, Centrum Innowacji i Transferu Technologii

Moderatorzy

- dr inż. **Sławomir Gromadzki**, dyrektor, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie
- dr **Dolores Gracja Piwek**, adiunkt, Instytut Zarządzania Lotnictwem Cywilnym na Wydziale Zarządzania i Dowodzenia Akademii Sztuki Wojennej

Prelegenci

- dr hab. inż. **Robert Janczewski**, Morskie Centrum Cyberbezpieczeństwa, Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, profesor Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie.
- ppłk dr inż. **Kamila Kreis-Tomczak**, Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych, wykładowca Akademii Sztuki Wojennej, ekspert ds. bezpieczeństwa informacyjnego
- **Janusz Janiszewski**, b. prezes Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej (PAŻP), przewodniczący Rady Sterującej A6 Alliance
- dr **Rafał Zgorzelski**, b. członek Zarządu Polskich Kolei Państwowych S.A. Grupa PKP, przewodniczący Rady Polityki IT Grupy PKP i PKP PLK
- dr **Sandra Zagroba - Zbrzeska**, wykładowca Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie

foto.: Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie

Podczas sesji zostały przedstawione wyniki badań oraz sformułowane konkluzje z analizy cyberataków przeprowadzanych na terenie Unii Europejskiej po wybuchu wojny w Ukrainie, w tym stanowiska dotyczące obszaru bezpieczeństwa teleinformatycznego, cyberbezpieczeństwa i cyberzagrożeń.

W pierwszej części sesji zaprezentowano główne tezy dotyczące zagrożeń wobec cyberbezpieczeństwa RP wynikające z doświadczeń z prowadzonego konfliktu militarnego w Ukrainie i związanych z tym ataków hybrydowych w cyberprzestrzeni.

W kolejnych etapach dyskusji paneliści podjęli debatę na temat kluczowych zagadnień dotyczących:

- zagrożeń wobec infrastruktury krytycznej państwa - studium przypadków ataków hybrydowych w cyberprzestrzeni;
- przygotowania państwa i wskazania potrzeb w tym zakresie do utrzymania suwerenności przestrzeni powietrznej kraju, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia infrastruktury krytycznej służb żeglugi powietrznej;
- zagrożeń cybernetycznych w procesach logistycznych, w transporcie kolejowym, morskim i drogowym;
- zagrożeń cybernetycznych wymierzonych wobec strategiczne gałęzie gospodarki państwa, tj. energetyka, przemysł zbrojeniowy, zasoby wodne, transport;
- poziomu bezpieczeństwa informacyjnego państwa w zakresie ochrony informacji niejawnych;
- bezpieczeństwa społecznego w kontekście zagrożeń hybrydowych, działań informacyjnych, dezinformacyjnych i wywiadowczych;

Dalszym efektem podjętej problematyki będzie opracowanie monografii naukowej przez zespół badawczy składający się moderatorów i panelistów sesji.

Zaufane Podmioty Sygnalizujące: Nowe narzędzie w zwalczaniu nielegalnych treści online w Polsce

Organizator
NASK PIB

Moderator

- **Maciej Groń**, radca prawny, NASK PIB

Prelegenci

- **Martyna Różycka**, kierowniczka, Dyżurnet.pl NASK PIB
- **Łukasz Wojtasik**, koordynator programu Dziecko w sieci, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
- **Teresa Wierzbowska**, prezeska, Zarząd Stowarzyszenia Sygnał
- **Kamila Brylak**, Uniwersytet Wrocławski
- **Marta Soszyńska**, Urząd Komunikacji Elektronicznej
- **Marta Brzoza**, wiceprezeska, Zarząd Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji

fot: Ministerstwo Cyfryzacji

Panel odbył się w ramach sesji organizowanej przez NASK przy współudziale przedstawicieli UKE, Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, Stowarzyszenia Sygnał, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz Uniwersytetu Wrocławskiego z aktywną rolą publiczności IGF. Poświęcony był analizie potrzeby powołania ZPS jako jednego z kluczowych elementów systemu walki z nielegalnymi treściami w UE. Dyskusja skupiła się na potencjale tych podmiotów w zwalczaniu nielegalnych treści, takich jak mowa nienawiści, treści związane z wykorzystywaniem seksualnym dzieci, dezinformacja czy tzw. piractwo cyfrowe. Rozważano również ich rolę w budowaniu zaufania społecznego do systemów regulacji treści online oraz w ochronie wolności słowa.

Kluczowe aspekty tematu obejmowały:

1. **Skuteczność w eliminowaniu nielegalnych treści:** ZPS mają działać jako pośrednicy między platformami internetowymi, organami ścigania i innymi instytucjami, umożliwiając szybkie identyfikowanie oraz usuwanie nielegalnych treści.
2. **Budowanie zaufania społeczeństwa:** system ZPS może wzmocnić postrzeganie działań na rzecz bezpieczeństwa w sieci jako transparentnych i respektujących prawa obywateli.
3. **Ochrona wolności słowa:** system ma zapewniać balans między eliminowaniem nielegalnych treści a unikaniem nadmiernej cenzury.
4. **Współpraca międzynarodowa:** ZPS umożliwi wymianę doświadczeń z krajami UE, które już wdrożyły podobne mechanizmy.

Maciej Groń, przedstawił kontekst i znaczenie ZPS w systemie prawa. Zwrócił uwagę na wyzwania, takie jak potrzebę uregulowania roli ZPS, kwestie technologiczne oraz obawy społeczne związane z potencjalnym ograniczeniem wolności słowa.

Martyna Różycka podkreśliła, że skuteczność działań wymaga współpracy z sektorem prywatnym oraz zaawansowanych narzędzi analitycznych. Wskazała również, że ZPS mogą przyczynić się do bardziej efektywnej reakcji na zgłoszenia użytkowników.

Łukasz Wojtasik skupił się na ochronie najmłodszych użytkowników internetu. Zaakcentował zagrożenia związane z dostępem dzieci do nielegalnych treści oraz rolę edukacji cyfrowej w przeciwdziałaniu takim zjawiskom.

Teresa Wierzbowska, poruszyła problem piractwa cyfrowego oraz wpływu nielegalnej dystrybucji treści na gospodarkę. Podkreśliła, że ZPS mogą odegrać istotną rolę w ochronie własności intelektualnej.

Kamila Brylak omówiła m.in. konieczność stworzenia jasnych i transparentnych ram legislacyjnych, które zabezpieczą zarówno interesy użytkowników, jak i dostawców treści.

Marta Soszyńska przedstawiła stan prac i kierunek zmian ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Marta Brzoza przedstawiła perspektywę branży technologicznej. Podkreśliła znaczenie samoregulacji oraz współpracy sektora IT z ZPS w tworzeniu narzędzi wspierających eliminowanie nielegalnych treści.

Kluczowe wnioski i rekomendacje:

1. **Legislacja:** Uczestnicy panelu jednogłośnie wskazali na potrzebę wprowadzenia odpowiednich przepisów prawnych, które precyzyjnie określą rolę, uprawnienia i odpowiedzialność ZPS.
2. **Transparentność i edukacja:** ważnym elementem systemu ZPS jest transparentność działań oraz zapewnienie społeczeństwu informacji o procedurach zgłaszania i usuwania treści.
3. **Technologia jako wsparcie:** narzędzia oparte na AI i uczeniu maszynowym mogą znacząco przyspieszyć proces identyfikacji nielegalnych treści.
4. **Międzynarodowa wymiana doświadczeń:** należy korzystać z dobrych praktyk krajów UE, które już wprowadziły ZPS.
5. **Balans między wolnością słowa a bezpieczeństwem:** istotne jest, aby wprowadzane rozwiązania nie ograniczały nadmiernie wolności słowa i praw użytkowników.

Czy polska młodzież jest gotowa na wyzwania ery cyfrowej? O kompetencjach przyszłości na podstawie wyników IT Fitness Test

Rewolucja cyfrowa niesie ze sobą ogrom zmian społecznych. Zmiany te dotyczą wszystkich sfer życia społecznego i gospodarki. Stale rośnie znaczenie kompetencji cyfrowych młodych ludzi na rynku pracy i w życiu codziennym. Wyniki IT Fitness Test - corocznego badania kompetencji cyfrowych polskich uczniów sugerują, że przed nami duże wyzwania. Młodzi ludzie w kraju mają problem z obsługą podstawowych narzędzi cyfrowych i wcale nie poruszają się pewnie w świecie mediów społecznościowych. W czasie sesji, przyjrzelśmy się wynikom ogólnokrajowego badania umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli. Goście rozmowy zastanawiali się, jak zmienić musi się edukacja w kraju, by przygotować nowe pokolenia na wyzwania ery cyfrowej.

Organizator
Związek Cyfrowa Polska

Moderator

- **Krzysztof Kiryczuk**, dziennikarz, Radio Zet; nauczyciel, LXXV Liceum Ogólnokształcące im. Sobieskiego w Warszawie

Prelegenci

- **Michał Kanownik**, prezes, Związek Cyfrowa Polska
- **Tomasz Kulasa**, dyrektor, Departament Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Edukacji Narodowej
- **Beata Galas**, Founder, SafeDots
- **Radosław Potrac**, Nauczyciel Roku 2023

Sesja rozpoczęła się od prezentacji wyników tegorocznej edycji IT Fitness Test - ogólnopolskiego, darmowego testu kompetencji cyfrowych, skierowanego przede wszystkim do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i średnich. - Tegoroczną edycję IT Fitness Test w Polsce rozwiązało 43978 osób, osiągając średni wynik 46% w szkołach podstawowych i 36% w szkołach średnich, co oznacza znaczny spadek osiągnięć na tym poziomie edukacji. To ogromne zaskoczenie, które powinno budzić alarm wśród edukatorów i władz - alarmował Michał Kanownik, prezes Związku Cyfrowa Polska.

Zdaniem gości dyskusji, problem ten wciąż w istotnej mierze wynika z braków sprzętowych w polskich szkołach i dotyczy nie tylko komputerów i zaawansowanych narzędzi multimedialnych i edukacyjnych, ale także podstawowej infrastruktury sieciowej.

W ostatnich latach szkoły podstawowe zostały znacznie lepiej wyposażone technologicznie. Przekłada się to na osiągnięcia uczniów w podstawówkach w obszarze

kompetencji cyfrowych. Sprzętu tego brakuje jednak nadal w szkołach średnich - mówił Michał Kanownik, prezes Związku Cyfrowa Polska. Nawiązał również do kolejnego, palącego zdaniem uczestników rozmowy problemu niedostatecznego przygotowania kadr nauczycielskich do przekazywania wiedzy i umiejętności w sferze cyfrowej.

Kolejnym wyzwaniem jest zapewnienie nauczycielom nie tylko narzędzi, ale i wiedzy niezbędnej, by kształcić młodzież - wskazał Michał Kanownik.

Nawiązując do zaprezentowanych danych, goście sesji wskazywali na potrzebę regularnego badania poziomu kompetencji cyfrowych w kraju i z optymizmem wyrażali się o rosnącej liczbie uczniów i uczennic, biorących udział w badaniu każdego roku. Wskazywali także potencjalne przyczyny niepokojących wyników - Badanie IT Fitness Test w 2024 roku dało nam większą grupę badawczą. Na obraz zdolności cyfrowych mogła wpłynąć oczywiście przeładowana podstawa programowa i przepracowanie nauczycieli. Pandemia wcale nie uczyniła z nas ekspertów w dziedzinie nauczania w świecie cyfrowym. Jeśli nauczyciele nie mają na to dedykowanego czasu w podstawie, nie będą w stanie uczyć młodzieży np. na temat bezpieczeństwa cyfrowego - komentował Radosław Potrac, Nauczyciel Roku 2023.

W czasie spotkania wskazywano również na potrzebę uwzględnienia obecnego poziomu umiejętności polskiej młodzieży w kreowaniu podstawy programowej, szczególną uwagę przywiązując do obszarów, w których uczniowie radzą sobie najgorzej.

Wyniki tegorocznego badania IT Fitness Test zostaną przekazane do Instytutu Badań Edukacyjnych, który pracuje nad profilem absolwenta. Wyniki te mogą zatem zostać uwzględnione podczas planowania treści podstawy programowej - komentował Tomasz Kulasa, dyrektor Departamentu Innowacji i Rozwoju Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Beata Galas, założycielka SafeDots zwróciła uwagę rozmówców i publiczności na złożony charakter wyzwania, jakim jest podnoszenie kompetencji cyfrowych i potrzebę międzysektorowej współpracy w tym zakresie. Ważne, aby wyniki IT Fitness Test zostały poddane analizie przez osoby z różnych sektorów. Tylko i wyłącznie ścisła współpraca międzysektorowa władz, szkół i firm technologicznych pozwoli nam skutecznie wyposażyć młodzież w niezbędne kompetencje przyszłości. Nie możemy zapominać o roli rodziców, którzy stanowią pierwszą linię budowania umiejętności cyfrowych dzieci - wymieniała Beata Galas.

Wnioski z dyskusji:

- Poziom kompetencji polskiej młodzieży jest niski. Szczególnie alarmujące są ich osiągnięcia z zakresu obsługi cyfrowych narzędzi biurowych
- Dalsze, regularne badanie poziomu kompetencji cyfrowych jest niezbędne, by skutecznie prowadzić edukację cyfrową
- W kraju wciąż aktualny jest problem niedoborów sprzętowych w szkołach
- Nauczyciele niechętnie badają swoje kompetencje cyfrowe i często nie dysponują wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi, by kształcić swoich wychowanków

- Podstawa programowa powinna być kreowana w oparciu o obecny stan umiejętności młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, w których obserwujemy największe braki kompetencyjne
- Sektor publiczny i prywatny powinny współpracować ściśle, by odpowiedzieć na wyzwanie niskiego poziomu kompetencji cyfrowych młodzieży w Polsce.

Sztuczna inteligencja – jak zmieniła, jak zmienia i jak będzie zmieniać polskie miasta?

Paneli był poświęcony sztucznej inteligencji (AI) i jej wpływowi na polskie miasta. Zgromadził ekspertów oraz praktyków zajmujących się transformacją cyfrową w polskich samorządach.

fot: Ministerstwo Cyfryzacji

Organizator
Urząd Miasta Kielce

Moderator

- **Bartosz Dominiak**, dyrektor generalny, Ministerstwo Cyfryzacji, były samorządowiec i ekspert ds. smart city

Prelegenci

- **Robert Bednarski**, dyrektor ds. Smart City, Urząd Miasta Wrocław
- **Szymon Ciupa**, ekspert ds. Smart City i geoinformacji, autor bloga o miastach inteligentnych www.smartcity-expert.eu, doradca sektorowy miast ds. smart city w Związku Miast Polskich
- **Anna Dwurnik**, dyrektorka, Biuro Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Kielce
- **Małgorzata Michalska**, dyrektorka, Centrum Innowacji Miejskich - Urban Lab, Urząd Miasta Rzeszowa
- **Wojciech Łachowski**, kierownik i koordynator projektów badawczo-rozwojowych, Instytut Rozwoju Miasta i Regionów RMiR; kierownik Integratora Danych Miejskich IRMiR
- **Ewelina Włoch**, naczelnik, Wydział Cyfryzacji i Nowych Technologii, Urząd Miasta Rybnik

Panel rozpoczął się od wprowadzenia Wojciecha Łachowskiego, który przedstawił prezentację na temat aktualnego stanu wykorzystania AI w polskich samorządach. Podkreślił, że choć sztuczna inteligencja jest już obecna w wielu rozwiązaniach, wciąż znajduje się na etapie pilotażowym w większości miast. Następnie uczestnicy dyskusji omówili praktyczne przykłady wykorzystania AI w swoich miastach.

Robert Bednarski zaprezentował wdrożony we Wrocławiu system do analizy zajętości miejsc postojowych, oparty na danych z parkomatów i abonamentów, który umożliwia mieszkańcom skuteczniejsze planowanie parkowania.

Ewelina Włoch opowiedziała o wykorzystaniu dronów z AI w Rybniku do monitorowania jakości powietrza oraz o miejskim systemie informacji przestrzennej, integrującym dane z różnych dziedzin.

Anna Dwurnik podzieliła się doświadczeniami Kielc, gdzie pilotażowo wdrażany jest system automatycznego generowania raportu o stanie gminy, co znacząco skraca czas i zmniejsza zasoby wymagane do przygotowania tego dokumentu.

Małgorzata Michalska wskazała na wdrożenie wirtualnego asystenta w Rzeszowie, który usprawnia komunikację z mieszkańcami, umożliwiając szybkie uzyskiwanie informacji 24/7. Podkreśliła również znaczenie Centrum Bezpieczeństwa w analizie i reagowaniu na zagrożenia w oparciu o dane z AI.

Z kolei Szymon Ciupa omówił perspektywę ogólnokrajową, zwracając uwagę na wyzwania związane z brakiem kompetencji kadrowych, ograniczeniami finansowymi oraz potrzebą podejmowania decyzji w oparciu o dane.

W panelu podkreślano, że AI może nie tylko wspierać samorządy w codziennych zadaniach, takich jak zarządzanie transportem czy analiza danych, ale także w tworzeniu bardziej efektywnej komunikacji z mieszkańcami.

Jednocześnie uczestnicy zwrócili uwagę na potrzebę budowania zaufania do technologii, rozwijania kompetencji pracowników oraz inwestowania w edukację i odpowiednie zaplecze technologiczne.

Konferencja była doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i pomysłów, które przyczyniają się do transformacji polskich miast w kierunku bardziej inteligentnych i zrównoważonych.

Zagrożenia i szanse dla mediów w dobie sztucznej inteligencji - jak AI wpływa na pozycję twórców i mediów oraz jak zbudować nowy ekosystem

Sztuczna inteligencja redefiniuje sposób funkcjonowania mediów oraz sposób korzystania przez obywateli ze źródeł informacji, a jest to dopiero początek zmian na rynku. Mnożące się wyzwania wymuszają próbę uporządkowania i uregulowania kwestii nie tylko praw autorskich w odniesieniu do AI, ale także wiarygodności przekazów medialnych i roli mediów w budowaniu świadomego i doinformowanego społeczeństwa. Próby uporządkowania tego zagadnienia pojawiają się na poziomie europejskim (AI Act), ale także krajowym. Działanie to przypada na moment polskiej prezydencji, co skłania do głębokiej refleksji nad tematem. Pomimo rozpoczętych dyskusji nad relacjami prawa autorskiego a AI, nadal pozostaje wiele kwestii niedotkniętych i zasługujących na dyskusję i ramowe uporządkowanie.

Organizator

Związek Pracodawców Prywatnych Mediów (Lewiatan)

Moderatorka

- **Sylwia Czubkowska**, dziennikarka

Prelegenci

- **Teresa Wierzbowska**, prezeska, Zarząd Związku Pracodawców Prywatnych Mediów (Lewiatan)
- **Paweł Czajkowski**, dyrektor ds. prawnych i public policy, Agora
- **Paweł Nowacki**, dziennikarz, ekspert
- **dr Iga Małobęcka-Szwast**, ekspertka, Uniwersytet Warszawski

Kluczowe obszary dyskusji podczas panelu:

➤ **Zmiana sposobu konsumpcji informacji**

Uczestnicy zwrócili uwagę, że wraz z transformacją cyfrową, która dotyka każdy z sektorów, a w szczególności sektor mediów, zmienia się także sposób konsumpcji informacji. Wraz z coraz większym użytkowaniem nowoczesnych telefonów z funkcjami multimedialnymi często z perspektywy użytkownika pozornie zaciera się granica między mediami tradycyjnymi a platformami społecznościowymi, co powoduje konfuzję w przekazie informacji. Podniesiono, że miejsca, z których użytkownicy czerpią codzienne informacje nie zawsze są miejscami, które gwarantują rzetelność i staranność dziennikarską. W trakcie dyskusji podniesiono kwestię ryzyka jakie niesie ze sobą zjawisko dezinformacji i fałszywych informacji, które mają coraz większy wpływ na opinię publiczną. Poruszono także zauważany wśród użytkowników objaw tzw. zmęczenia informacyjnego, które objawia się odchodzeniem publiczności od strumieni informacji, które do tej pory były uznawane za powszechnie przyjęte.

➤ **Niezależność mediów od zewnętrznych dystrybutorów oraz dostawców**

Paneliści podnieśli, że w środowisku mediów istnieje obawa przed uzależnieniem się od dostawców narzędzi sztucznej inteligencji, podobnie jak od dostawców dużych platform internetowych. Zauważono, że niektóre redakcje opracowują własne wewnętrzne narzędzia oparte na sztucznej inteligencji. Podkreślono istotność wyciągania wniosków i nauki w trakcie powyższych procesów.

➤ **Sztuczna inteligencja jako narzędzie w pracy dziennikarskiej**

Podczas dyskusji poruszono kwestię wykorzystywania narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w celu zwiększenia efektywności pracy. Jednocześnie paneliści podkreślali, jak w dobie sztucznej inteligencji tym bardziej istotne jest wręcz fundamentalne zadanie dziennikarzy, jakim jest weryfikacja informacji. Zidentyfikowano obawy wielu redakcji dziennikarskich przed używaniem sztucznej inteligencji w zakresie tworzenia treści z uwagi na ryzyko prawne, takie jak potencjalne spory prawne, w szczególności w zakresie naruszeń praw autorskich.

➤ **Rola środowiska dziennikarskiego**

Wskazano, że media pełnią istotną rolę w służeniu społeczeństwu obywatelskiemu, szczególnie poprzez dostarczanie informacji w celu zapewnienia poprawnie działającego systemu demokratycznego państwa. Paneliści podnieśli także problem dystrybucji informacji w ramach obiegu, w którym wykorzystywana jest generatywna sztuczna inteligencja. W następstwie może dochodzić do redystrybucji błędów, które mogą pojawiać się przy korzystaniu z narzędzi sztucznej inteligencji. Podkreślono potrzebę zawodowych dziennikarzy, którzy zapewniają między innymi weryfikację publikowanych informacji.

➤ **Wyrównanie warunków działalności**

Zauważono, że polskie podmioty gospodarcze w dobie sztucznej inteligencji funkcjonują w zróżnicowanych warunkach prowadzenia działalności. Przywołano przykład podmiotów koncesjonowanych, które podlegają pod obowiązujące regulacje krajowe jednocześnie

musząc konkurować z podmiotami podlegającymi innej jurysdykcji. Paneliści wskazali potrzebę określenia zasad na jakich dostawcy narzędzi sztucznej inteligencji, a także dostawcy platform internetowych, takich jak wyszukiwarki internetowe, mogą korzystać z treści tworzonych przez inne podmioty.

➤ **Potrzeba skutecznych regulacji**

Paneliści przywołali pojawiające się na rynku obawy przed regulacjami oraz sztuczną biurokratyzacją jednocześnie podkreślając potrzebę wyrównania warunków różnej wielkości podmiotów gospodarczych działających w sektorze technologicznym. Rozproszenie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji może utrudniać twórcom i podmiotom uprawnionym do treści ich działalność. Podczas dyskusji mówiono o europejskim Akcie w sprawie sztucznej inteligencji oraz o nowelizacji polskiej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w związku z dyrektywą w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym. Paneliści zauważyli, że dostawcy modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia powinni przestrzegać praw autorskich, a więc i wdrożyć polityki dotyczące praw autorskich, które pozwolą podmiotom uprawnionym na skuteczne korzystanie z tzw. mechanizmu opt-out, by mogli skutecznie licencjonować swoje treści oraz negocjować z dużymi firmami technologicznymi należne wynagrodzenie. Wskazano problem świadomej zgody twórców i podmiotów uprawnionych do treści, których nie zapewnia ww. mechanizm opt-out. W procesie regulacji istotne, by brać pod uwagę kwestie takie jak odpłatność korzystania z treści, a także raportowanie i transparentność po stronie dostawców narzędzi opartych na sztucznej inteligencji. Zauważono, że w razie podjęcia kroków prawnych w związku z nieuprawnionym wykorzystaniem twórczości pojawiają się problemy dotyczące jurysdykcji, zabezpieczenia dowodów, a także wyceny powstałej szkody. Media, twórcy, szeroko rozumiana branża kreatywna spotyka się z problemem systemu premiującego działania nieuprawnione, który dopuszcza funkcjonowanie podmiotów w sposób nieuregulowany w związku z brakiem realnych konsekwencji.

Najważniejsze wnioski:

- Potrzebne są jasne i skuteczne regulacje dotyczące sztucznej inteligencji zapewniające wyrównanie warunków działalności gospodarczej;
- W następstwie uchwalenia regulacji istotny jest proces ich wdrażania, który wiąże się z zaufaniem do państwa i kulturą prawną, na które korzystnie mogą wpłynąć zapewnienie nie tylko możliwości uzyskania informacji o naruszeniu praw twórców i podmiotów uprawnionych do treści, ale i możliwość skutecznego wyegzekwowania praw ww. osób;
- Paneliści zaapelowali do regulatorów uczestniczących w procesie transformacji cyfrowej związanej ze sztuczną inteligencją o współpracę przy egzekwowaniu przepisów;
- Potrzeba aby państwo broniło uczciwej konkurencji między dużymi firmami technologicznymi a lokalnymi podmiotami działalności gospodarczej;
- W procesie stosowania narzędzi opartych na sztucznej inteligencji wciąż najważniejszy zostaje czynnik ludzki - np. dziennikarz weryfikujący prawdziwość informacji.

Sztuczna inteligencja staje się jednym z fundamentów transformacji cyfrowej - nie tylko z perspektywy podmiotów gospodarczych, ale i indywidualnego człowieka. Panel wykazał, że konieczne jest skoordynowane podejście do narzędzi sztucznej inteligencji, które będzie uwzględniało potrzeby różnej wielkości podmiotów gospodarczych, a także różnych sektorów rynku. Zdaniem organizatorów panelu, Ministerstwo Cyfryzacji pełni kluczową rolę w kształtowaniu polityki, która będzie mogła zapewnić efektywne regulacje oraz skuteczne ich wdrażanie, służące budowaniu uczciwie konkurencyjnej gospodarki.

Strategia i koordynacja zwalczania dezinformacji w Polsce. Gdzie jesteśmy obecnie i do czego powinniśmy dążyć?

Strategia zwalczania dezinformacji w Polsce to kluczowy element budowania bezpieczeństwa informacyjnego i zaufania społecznego. Obecnie Polska znajduje się na etapie rozwoju narzędzi i struktur monitorujących oraz przeciwdziałających dezinformacji, jednak nadal brak jednej, centralnej instytucji odpowiedzialnej za koordynację tych działań. Celem dyskusji była analiza aktualnych działań państwa, ocena skuteczności współpracy między rządem a sektorem prywatnym, oraz omówienie roli edukacji społeczeństwa w zakresie rozpoznawania fałszywych informacji.

Organizator

Stowarzyszenie Demagog

Moderatorka

- **Małgorzata Kilian-Grzegorzcyk**, prezeska, Stowarzyszenie Demagog

Prelegenci

- **Konrad Adamowicz**, naczelnik, MSZ, Zespół Przeciwdziałania Dezinformacji Międzynarodowej.
- **Nikola Bochyńska**, redaktorka naczelna, CyberDefence24.pl
- **Piotr Mieczkowski**, dyrektor zarządzający, Fundacja Digital Poland
- **Filip Szulik-Szarecki**, kierownik projektu, inicjatywa Wojownicy Klawiatury

Moderatorka dyskusji Małgorzata Kilian-Grzegorzcyk rozpoczęła panel od nawiązania do rządowej strategii cyfryzacji z 2024 roku, w ramach której wśród zjawisk wywołujących szkody w polskim społeczeństwie 30 razy wymieniono dezinformację. Wśród zjawisk niszczących zdrowie psychiczne osłabiających więzi i polaryzujących debatę resort wskazał szerzącą się dezinformację. Aby jej przeciwdziałać, w strategii zaproponowano głównie edukację oraz koordynację działań instytucji już teraz walczących z fałszywymi informacjami.

Odnosząc się do strategii i skuteczność zwalczania dezinformacji w Polsce dyskusję rozpoczął Filip Szulik-Szarecki, przedstawiając perspektywę organizacji factcheckingowej. Zwrócił uwagę na edukację, która jest działaniem niewystarczającym - powinniśmy iść w kierunku bardziej twardych działań w kontekście odpowiedzialności platform cyfrowych m.in. w zakresie moderacji treści.

Piotr Mieczkowski wskazał natomiast na potencjał działań organizacji fact-checkingowych, oraz na brak środków finansowych na wspieranie ich działań. W strategii nie znalazły się informacje doprecyzowujące, w jaki sposób działania edukacyjne oraz fact-checkingowe będą mogły być finansowane i z jakich źródeł. Zwrócił uwagę na dobrą diagnozę zawartą w strategii, która wskazuje na brak koordynatora obszaru przeciwdziałania dezinformacji w Polsce. Ostatni obszar, którego zabrakło to edukacja medialna, która powinna mieć również wymiar certyfikacji umiejętności medialnych i cyfrowych, abyśmy mogli wiedzieć, na jakim poziomie jest społeczeństwo.

Konrad Adamowicz przedstawił działania Ministerstwa Spraw Zagranicznych w kontekście walki z dezinformacją i zwrócił uwagę na rosnące zagrożenia w kontekście zbliżających się wyborów prezydenckich w Polsce. Wskazał również na zwalczanie dezinformacji historycznej jako ważnego obszaru działań MSZ. Naczelnik zwrócił również uwagę na brak koordynatora oraz silosowość instytucji państwowych w tym obszarze. W odpowiedzi jako jedno z działań, które podejmuje MSZ wskazał na inicjowanie różnych forów i grup wymiany informacji w ministerstwie, gdzie spotykają się przedstawiciele instytucji państwowych.

Nikola Bochyńska, odnosząc się do strategii cyfryzacji, wskazała na brak konkretnej informacji, kto miałby być koordynatorem działań zwalczających dezinformację w Polsce, wskazując, że może to być zarówno już istniejąca instytucja działająca w obszarze dezinformacji lub zupełnie nowy podmiot. Redaktorka naczelna zwróciła również uwagę, że w obszarze finansowania nie zostały wskazane konkretne środki oraz źródła finansowania działań, do jakich instytucji one trafią i czy strategia przewiduje, jaka część z tych środków trafi dla organizacji pozarządowych. Jak wskazała uczestniczka dyskusji, organizacje pozarządowe są środowiskiem działającym od lat i gotowym do współpracy.

Główne rekomendacje i wnioski to potrzeba jasno określonego podmiotu koordynującego działania w ramach strategii cyfryzacji w kontekście przeciwdziałania dezinformacji w Polsce, zapewnienie odpowiedniego finansowania dla instytucji i organizacji zaangażowanych w walkę z dezinformacją, wzmocnienie współpracy między sektorem publicznym, prywatnym i społeczeństwem obywatelskim, rozwój programów edukacyjnych skierowanych do różnych grup społecznych oraz promowanie rzetelnego dziennikarstwa i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych.

Panel zakończył się dyskusją z udziałem publiczności, podczas której poruszono m.in. kwestię roli mediów społecznościowych w rozprzestrzenianiu dezinformacji oraz konieczność zapewnienia transparentności działań sektora publicznego.

Wydarzenie towarzyszące

Warsztaty „Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe Wyzwania”

fot.: NASK - Państwowy Instytut Badawczy

Warsztaty „Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe Wyzwania”, zorganizowane przez NASK - Państwowy Instytut Badawczy oraz Biuro Rzecznika Praw Dziecka w ramach konferencji Internet Governance Forum Poland (IGF), stanowiły okazję dla młodzieży do zaprezentowania swojego spojrzenia na wyzwania cyfrowego świata.

Uczestnicy, bazując na europejskim Akcie o Usługach Cyfrowych (DSA), wspólnie wypracowali rekomendacje, które mają na celu poprawę etyki, bezpieczeństwa oraz przyjazności środowiska cyfrowego. Poniższe rekomendacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Organizatorów.

Jednym z kluczowych tematów poruszonych podczas warsztatów była problematyka dezinformacji. Młodzież zwróciła uwagę na potrzebę budowania społecznej odporności poprzez edukację oraz ułatwienie procesu zgłaszania podejrzanych treści. Wskazano, że w szkołach powinny być organizowane warsztaty, na których młodzi ludzie nauczą się rozpoznawać manipulacje oraz korzystać z dostępnych narzędzi do oceny wiarygodności treści. Istotnym postulatem było także wprowadzenie technologii oznaczających treści generowane przez sztuczną inteligencję w mediach społecznościowych.

Ochrona prywatności i wizerunku młodych użytkowników stanowiła kolejny ważny obszar dyskusji. W rekomendacjach podkreślono konieczność wprowadzenia skutecznych mechanizmów ograniczających dostęp dzieci poniżej 13. roku życia do platform społecznościowych. Zaznaczono, że zarówno młodzież, jak i rodzice powinni zostać objęci kompleksową edukacją w zakresie cyberbezpieczeństwa. Proponowano również zaangażowanie influencerów w promowanie zasad ochrony wizerunku, co mogłoby zwiększyć świadomość w młodszej grupie wiekowej. Dodatkowo, usprawnienie mechanizmów zgłaszania naruszeń prywatności na platformach społecznościowych miałoby kluczowe znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa użytkowników.

Kolejną istotną kwestią był problem trudności w zrozumieniu regulaminów platform społecznościowych. Młodzież wskazała, że regulaminy te często są napisane w sposób zbyt skomplikowany, co sprawia, że ich treść jest niezrozumiała dla przeciętnego użytkownika. Rekomendowano tworzenie prostszych wersji regulaminów z wykorzystaniem jasnego języka i wizualizacji, takich jak infografiki czy krótkie filmy. Użytkownicy powinni mieć również możliwość korzystania z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, które mogłyby tłumaczyć zawile fragmenty regulaminów oraz ułatwiać zarządzanie plikami cookies.

Młodzież dyskutowała także na temat wpływu mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne. Podkreślono potrzebę zmniejszenia czasu spędzanego na tych platformach przez dzieci m.in. poprzez ograniczenie korzystania ze smartfonów w szkołach, proponując jednak alternatywne aktywności w zamian. Zasugerowano również rozwój algorytmów w kierunku promowania treści wspierające zdrowie psychiczne oraz cyfrową równowagę, które mogłyby zachęcać użytkowników do przerw w korzystaniu z mediów społecznościowych czy angażowania się w aktywności offline. Zwrócono również uwagę na konieczność finansowania badań nad wpływem mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne oraz uwzględnienia tego zagadnienia w programie nauczania.

W kontekście sztucznej inteligencji i transparentności algorytmicznej, młodzież postulowała oznaczanie treści generowanych przez AI poprzez niewidzialne znaki wodne, które mogłyby być wykrywane przez systemy mediów społecznościowych. Ważnym elementem była także transparentność chatbotów AI, które powinny jasno wskazywać źródła używane do generowania odpowiedzi. Kampanie edukacyjne na temat działania algorytmów, skierowane szczególnie do seniorów, mogłyby zwiększyć świadomość w społeczeństwie na temat zastosowań i ograniczeń sztucznej inteligencji.

Podsumowując, warsztaty „Młodzieżowy Okrągły Stół: Cyfrowe Wyzwania” pokazały głęboką świadomość młodzieży wobec współczesnych problemów cyfrowych oraz ich zaangażowanie w tworzenie konkretnych propozycji działań. Wypracowane rekomendacje mogą stanowić cenny wkład w przyszłe regulacje i strategie, wspierając bardziej etyczne, bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z cyfrowego świata.

Nagrania z konferencji

Nagranie całej konferencji w języku polskim:

SZCZYT CYFROWY IGF POLSKA 2024 - 28 listopada, godz. 9:00 - 17:25

Nagranie sesji wystąpień otwierających oraz debaty otwierającej (z tłumaczeniem symultanicznym na język angielski):

INTERNET GOVERNANCE FORUM POLAND 2024 - OPENING SESSION 28 November from 9:00 to 10:30 CET (English interpretation)

Kontakt

Pytania dotyczące krajowej inicjatywy Forum Zarządzania Internetem IGF Polska można kierować na adres IGFPolska@cyfra.gov.pl

Zapraszamy do kontaktu!